

PATVIRTINTA
Lietuvos mokinių neformaliojo
švietimo centro direktoriaus
2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. R1-523

PROJEKTO „LIETUVOS KULINARIJOS IR ETNINIO PAVELDO IŠSAUGOJIMAS IR PUOSELĖJIMAS“, SKIRTO ETNOGRAFINIŲ REGIONŲ METAMS, NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Projekto profesinio mokymo įstaigų mokiniams „Lietuvos kulinarijos ir etninio paveldo išsaugojimas ir puoselėjimas“ (toliau – Projektas) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Projekto tikslą, organizavimo, vertinimo ir nugalėtojų apdovanojimo tvarką.

2. Projektas vykdomas 2015 m. rugsėjo–lapkričio mėn.

3. Projektą organizuoja Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras (toliau – Centras).

Koordinatoriai:

Aurelija Augūnienė, Centro Turizmo ir etnokultūrinio ugdymo skyriaus vedėja, tel. (8 5) 215 45 85, el. p. aurelija.auguniene@lmnsc.lt.

Alma Mirinienė, Centro Turizmo ir etnokultūrinio ugdymo skyriaus metodininkė, tel. (8 5) 215 45 85, el. paštas alma.miriniene@lmnsc.lt.

Projekto partneriai: VšĮ „Kulinarijos paveldo fondas“, Vilniaus etninės kultūros centras, Lietuvių liaudies kultūros centras, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

4. Projekto tikslai ir uždaviniai:

4.1. supažindinti mokinius su regionų papročiais;

4.2. skatinti mokinius rūpintis lietuvių, etnine kultūra, tarmėmis;

4.3. ugdyti mokinių supratimą apie šventes, jų tradicinius patiekalus, ruošimą bei pateikimą;

4.4. skatinti mokinius giliau suvokti savo tapatumą, perimti patirtį, formuoti nuostatas gerbti ir puoselėti tradicijas;

4.5. padėti išsaugoti, populiarinti ir skleisti informaciją apie kulinarijos paveldą.

5. Projekto tema:

Etninė kultūra – tautos šimtmečiais kurta, iš kartos į kartą perduota, nuolat atnaujinama kultūros vertybių visuma, padedanti išlaikyti tautinį tapatumą, savimonę, įdomi etnografinių regionų savitumu. Tradicijų savastis tapo viešosios kultūros dalimi, pakito jos raiška – ja remiasi miestų ir miestelių šventės, mokyklų bendruomenės, valstybės masto renginiai. Etninė kultūra padeda išlaikyti tautinę savivertę globalioje erdvėje.

Šiuo projektu skatiname mokinius stiprinti tautos vienybę, toleranciją, bendrinės kalbos ir tarmių kultūrą, susipažinti su turtingais regionų papročiais bei materialiuoju paveldu.

Projekto tema 2015 m. – vestuvės.

Vestuvės – vienas svarbiausių žmogaus gyvenimo įvykių. Tai būdavo bendruomenės, kuriai priklausė jaunavedžiai, šventė. Visi vestuvių dalyviai jausdavosi atsakingi už susikūrusią jauną šeimą: jaunikio tapsmą tėvu, nuotakos – motina. Dabar žmonės bando prieštarauti visuomenės dorovės nuostatoms, kurios yra praėjusių amžių palikimas, atmesti senųjų papročių apvalkalą. Tačiau esmė visais amžiais išlieka ta pati: meilė ir atsakomybė vienas kitam yra žmonijos gyvybingumo, fizinės ir dvasinės sveikatos šaltinis.

II. PROJEKTO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

6. Centras kviečia dalyvauti Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstaigų mokinius ir mokytojus. Komandą sudaro iki 6 mokinių ir 2 mokytojai patarėjų teisėmis.

7. Projekto eiga:

7.1. **Seminaras** Lietuvos profesinių mokyklų mokytojams: „Lietuvos kulinarijos ir etninio paveldo svarbūs akcentai vestuvių kontekste“ – Vilniuje 2015 m. rugsėjo mėnesį.

7.2. **Mokinių varžytuvės** vykdomos dviem etapais:

7.2.1. **I etapas** – 2015 m. spalio mėn. regioninės varžytuvės. Dalyvauja Aukštaitijos, Dzūkijos, Suvalkijos, Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos regionai.

7.2.1.1. Apie konkretų regioninių varžytuvių laiką ir vietą bus informuojamos užsiregistravusios komandos.

7.2.2. **II etapas** – 2015 m. lapkričio mėn. respublikinės varžytuvės Vilniuje. Jose dalyvauja regioninių varžytuvių nugalėtojai.

7.3. Regionines varžytuves organizuoja Centras ir projekto partneris VšĮ „Kulinarijos paveldo fondas“.

8. Projekto regionines varžytuves sudaro 3 konkursai:

8.1. **Komandos prisistatymo (tarmės ir tautosakos) konkursas:**

Dalyviai suvaidina pasirinktą vestuvių epizodą savo regionui būdinga tarme. Naudojamos savo krašto dainos, kita vestuviniam vyksmui tinkama tautosaka. Trukmė – 10 minučių.

Vertinimo kriterijai:

- Teisingas vestuvių dalies pasirinkimas ir perteikimas;
- tarmiškumas;
- regioniškas;
- kūrybiškumas (originalumas, muzikalumas, nuotaikingumas ir pan.).

8.2. **Kulinarijos paveldo konkursas:**

Dalyviai pristato gamintą (-us) patiekalą (-us) (ne daugiau kaip 3), būdingus savo regiono vestuvių stalui. Pristatoma, kaip patiekalas ruošiamas, patiekiamas, kas padėjo ruošti – ar tai vienos šeimininkės darbas. Komisijai pateikiami patiekalų receptai su metrika: iš ko išmoka, kur užrašyta.

Vertinimo kriterijai:

- receptų autentiškumas, būdingumas savo regionui;
- patiekalų atitikimas vestuvių šventės sampratai;
- kulinarinis meistriškumas (technologijos, produktai, skonis ir kt.);
- patiekalų pateikimas, stalo apipavidalinimas;
- pristatymo nuotaikingumas, lakoniškumas bei informatyvumas.

8.3. **Etnokultūros žinių konkursas:**

Dalyviams bus pateikti klausimai (iš kulinarijos, tautinio, etninio paveldo sričių). Kiekvienas teisingas atsakymas bus įvertinamas balu (teisingas atsakymas – 2 balai, nepilnas atsakymas – 1 balas, neteisingas – 0 balų). Komandai, į visus klausimus atsakiusiai teisingai, skiriamas aukščiausias balas, mažiau – mažesnis ir t. t.

9. Respublikines varžytuves sudaro 2 konkursai:

- **komandos prisistatymo (tarmės ir tautosakos) konkursas;**
- **kulinarijos paveldo konkursas.**

10. Mokinių komandos, pageidaujančios dalyvauti Projekte, turi užsiregistruoti iki **2015 m. rugsėjo 30 d.** užpildydamos anketą (1 priedas). Anketą siųsti el. paštu alma.miriniene@lmnsc.lt.

III. PROJEKTO VERTINIMAS IR NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

11. Regionines varžytuves vertina organizatorių sudarytos vertinimo komisijos, susidedančios iš VšĮ „Kulinarijos paveldo fondas“, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, Lietuvių liaudies kultūros centro atstovų, regionų etnokultūros specialistų, Centro metodininkų.

12. Respublikines varžytuves vertina Centro direktoriaus įsakymu patvirtinta vertinimo komisija.

13. Regioninių varžytuvių nugalėtojai apdovanojami Centro diplomais ir atminimo dovanomis. Komandų vadovai – organizatorių padėkos raštais.

14. Respublikinių varžytuvių nugalėtojai apdovanojami Švietimo ir mokslo ministerijos diplomais, organizatorių ir partnerių atminimo dovanomis. Komandų vadovai – organizatorių padėkos raštais.

15. Visoms projekte dalyvavusioms komandoms įteikiami organizatorių padėkos raštai.

16. Informacija apie projektą skelbiama Centro interneto svetainėje www.lmnc.lt skyrelyje *Turizmas ir etninė kultūra*.

17. Skatintina, kad visi projekto dalyviai bei vykdytojai, skleisdami konkurso idėjas, pritrauktų žiniasklaidos atstovų ir privačių rėmėjų, galinčių suteikti finansinę ar kitokią paramą.

18. Organizatoriai pasilieka teisę projekto nuotraukas ar filmuotą medžiagą publikuoti ir reprodukuoti. Autorių sutikimu su šiomis sąlygomis laikomas mokinių dalyvavimas projekte.

19. Papildoma informacija teikiama tel. (8 5) 2154585 arba el. paštu alma.miriniene@lmnc.lt.

**PROJEKTO „LIETUVOS KULINARIJOS IR ETNINIO PAVELDO IŠSAUGOJIMAS IR
PUOSELĖJIMAS“**

DALYVIO REGISTRACIJOS ANKETA

_____ **REGIONAS**

Komandos dalyvių vardai, pavardės:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Tikslus mokyklos
pavadinimas

Mokyklos adresas

Mokyklos telefono nr.,
el. pašto adresas

Komandos vadovo vardas,
pavardė, telefono nr., el.
pašto adresas

Užpildytą registracijos anketą prašytume atsiųsti el. paštu: alma.miriniene@lmnsc.lt iki **2015 m. rugsėjo 30 d.**